CAM-İŞ

Sahibi
İstanbul Şişe ve Cam Sanaî İşçileri Sendikası
Neşriyatı idare edenler:
Nevzat Şeker, Hüseyin Kara
Lütfi Ak.

Gayri siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

SAYI: 31 | Her ayın 1 inde çıkar | Adres: Şişe ve Cam İşçileri Sendikası, Paşabahçe — İstanbul | 1 MAYIS 1955 | Fiatı: 10 Kuruş

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Hakikat Acıdır

Yazan: Hasan TURKAY

Aylda 900 - 1000 lira maaş alıp da bugünkü hayat pahalılığı karşısında yanılı yakıla geçinemediklerini iddia edenlere soruyorum: 120 - 130 lira ile geçinilebilir mi?»

Şu muhakkaktır ki, bugünkü hayat pahalılığı karşısında işçi olsun, memur olsun, mühendis olsun, almakta oldukları maaşlarla geçinemediklerî bir hakikattir. Hayretimi mucip olan sebep şudur: Bugün hakîkatan 900 - 1000 lira maaş alıp da geçinemediklerini yanılıp yakıla söyleyen bazı kimseler servislerinde çalıştırdıkları işçilerin aşda 120 - 130 lira almalarına ne buyuruyorlar? Yoksa işçiler, çalışmıyorlar mı? Randımanı vermiyorlar mı? Yaşama hakkı yok mu? Bu hususta ne düşünüyorlar? Bu yarayı gördükleri halde neye tedavi etmek cihetine gitmek istemiyorlar da, yaranın genişlemesine meydan veriyorlar? Madem ki, şu müessesenin randımanını arttırmak elbirliğiyle olacağını idda ediyorsunuz, niçin bazı kimselerin geçimini kolaylaştırıp, kitlenin geçimini düşünmüyorsunuz? Bu yaranın tedavisi için teşkilâtımız kadar mekanizmanın başında olan elemanlar da düşünüp, biraz gayret darfetseler eminim ki, çok gülünç bir manzara arzeden bu adaletsizlik kısa bir zamanda giderlecek ve bâylelikle iş yerimizde dört gözle beklediğimiz ücret adaleti temin edilecektir? Bu vesile ile âhenkli bir çalışma meydana gelecektir. Hepimizin arzusu bu değil midir? Madem ki budur. Niçin bu yola gitmiyoruz? Sanayimizin inkişafı için çok kıymetli olan bu, servisleri neden beba ediyoruz? Ben nasıl olmasın geçiniyorum, deyip de, diğerleri neme lâzım, Ahmet, Mehmet için fazla ileri gidip de durumun neye sarılsın? zihniyetini artık bırakalım. Bazı servis şeflerinin de işçilerinin çalışmağını idda etmekte olduklarını da esefle öğrenmiş bulunuyoruz. Kanaatimce, işçilerin çalışmağını iddia eden bu gibi kimselerin de çalamadığını iddia edebilirim. Eğer servisinin çalışmadığını iddia edecek olurlarsa, bunu onların sezine vermek icabetmektedir. Benim kâdîr olduğum bir kimsenin yayade maiyetini düşünmesi lâzımdır. Icabı halinde hakazâlığı ortadan kaldırmak için mesleğine güvenerek müessesesden ayrılmayı dahi göze almalıdır. İşte, böyli bir âmir yanında çalışan işçiler de seve seve çalışırlar, hattâ onun rüzgârını yüzde yapılması lâzım gelen bir emir telâkkî ederek, normal vazifelerinin üstünde, insan taktının fevkinde gayret sarfederler. Kendilerine her zaman hürmet ttiğim şeflerimiz bana hiç darılmasınlar. Onlar-

(Devamı 4. sahifede)

İşçilerle İşverenler Valinin başkanlığında toplandılar

İşçilerle İşverenler Vali'nin Başkanlığında toplandılar.

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği, Sendika idarecilerine bazı işverenlerin son günlerde yaptığı baskıyı arttırması ve İşçi temsilcilerinin sık sık işten çıkarılmalarını protesto etmek için bir miting müsaadesini istemiş, sayın Vali, şikâyet edilen iş verenlerle müzakereler karşılıklı konuşmayı miting'den evvel uygun bulmuştur.

22.4.955 Cumartesi günü saat 10 da vilâyet toplantı salonundaki İşverenlerle miting tertip komitesinin müşterekten sayın valinin huzurunda yaptıkları toplantıda, İşçi Temsilcileri, Sokonî Vakum, Tekstil ve Madeni eşya İş kollarında yapılan baskıları vesaik, hadise ve vakâ göstererek izah ve İspat etmişler.

Ve çıkarılan işçilerin İşe iadesini istemişlerdir.

İşverenler ile bu iddiaları, kısmen kabul, kısmen de haber olmadıklarını beyan etmişler.

Badema bütün itiâfları sendika temsilcileri ile kıtarmayı arzuladıklarını, kendilerinin de itiâfları anlaşma suretî ile müspet bir neticeye bağlamalarının menfaatleri icabı olduğunu :.. zah etmişlerdir.

Her iki tarafın da iddia ve mütalâalarını meczeden Sayın vali, sendikanın İşverenlerce tanınmasının kanunî bir zaruret olduğunu;

Sendikaların iktisadî ve İçtimaî bünyemizde mühim vazife ve rolleri olduğunu, sendikalara başkı yapmanın iktisadî düzene hürmetsizlik ifade ettiğini; Bu vilâyette sendikalara baskı yapıldığını katîyen arzulamadığını ve bu baskıları müsamaha ile karşılamayacağını beyan etmiştir.

Bu mütareke sonucunda İstanbul Sendikalar Birliği miting tertip komitesi, müzakere yolu ile itiâfların halletmek üzere, şimdilik miting yapma kararını tehir etmiştir.

TÜRKİYE'DE SENDİKACILIK

Tanınmış İşçi mevzuları yazarı, Kemal Silâker uzun zamandan beri üzerinde çalıştığı Türkiye'de sendikacılık isimli eserini tamamlamış ve Sendikamızda bu kitaplardan bir miktar temin etmiştir.

Türkiye'de Sendikacılık isimli eserin muharririnin, İşçi davâlarındaki uzun mazisi ve halen memleketimizde işçi davalarında yaşa yazan muharir içinde en bilgilisi olması hesabile, Türk İşçisine muhtelif, eserle büyük alâka göstermekteydiler.

Türkiyede Sendikacılık, bir tarihçe ile başlamakta Cumhuriyet devrine kadar olan İşçi topluluklarını inceleme'k, Cumhuriyet devrinden 1946 ya kadar olan devrenin de bir etüdünü yaptıktan sonra bugünkü Sendikacılık hayatımıza geçmektedir.

Eserin bilhassa 1946 tıdan sonraki bölümü dikkati çekmektedir. 670 kadar isim bu kitapta geçmektedir, bunların ekseriyeti halen hayatta bulunmaktadır.

270 sahifeyik olan bu kitabın bedeli dört liradır.

Kemal Silâker'i Türk Sendikacılığına kazandırdığı bu eserinden dolayı tebrik eder, İşçi davâlarındaki kıymetli müzaharetinin daim olmasını temenni ederiz.

N.

DUYDUNUZ MU?

İLÂN

Askerliğini yapmamış ve ilk mektep mezunu olmayanlar işe alınmayacak. Fuzulî müracaat etmemeleri rica olunur.

Personel Müd.

Doğrusu çok tuhaf şey. Kanunlar fevkinde bir ilân. Amanın!.. Vatandaşlar, dua etsin, aynı ilânı diğer iş yerleri de tatbik etmesin. Meşeme pezevenel, diploma filân aradığı yok. Tevaiye kâfi.

Ne tuhaf değil mi?

L. A.

Ege Sanayi Odası Reisi

Osman Kibar Grevin faydalı olduğunu söyledi

Sendikamızın telgrafı

İzmir İşçi Sendikaları Federasyonu, yaptığı bir toplantıda, İşverenle radıma konuşan Ege Sanayi Odası Reisi Osman Kibar, grevin faydalı ve lüzumlu olduğunu söylemiş ve grev bir çocklarının zamnetliği gibi yıkıcı değil, bilâkis kalkındırıcı bir vasıtadır, demiştir.

Hatırlarda olduğu gibi geçen İstanbul Sendikaları Birliği grevin kanunlaşması için bir kampanya açmış ve bütün Türk İşçileri ve teşekkülleri bunu desteklemişti. Fakat o günlerde İzmir'den çıkan bir çatlak ses, İzmir İşçi Sendikaları Birliği Genel Sekreteri Osman Aktuğ, grevin zamanı gelmediği şeklinde albuk sahte beyanatlarda bulunmuştu.

İzmir İşçileri, bu vakitsiz ötesi sesi yaptıkları olgun bir toplantıda susturmuşlardır. Toplantıda bulunanlardan tanınmış ş adamı Osman Kibar da yukarda yazdığımız konuşma ile nümune bir İşverenî sahasında canlandırdığını İspat etmişlir.

İşçi teşekkülleri arasında geniş bir mmenuniyet uyandıran bu konuşma, sendikamızca da memnuniyetî mucip olmuş ve İdare Heyeti, Osman Kibara aşağıdaki telgrafı çekmiştir:

Sayın Osman Kibar
Ege Bölgesi Sanayi Odası
Reİsi
İzmir

İzmir İşçileri Federasyonu toplantısında yaptığınız grev lehindeki konuşma bütün Türk İşçisinin arzusuna tercüman olmuştur.

Sendikamız, şahsınızda nümune bir İşverenî selâmlarken grevi sizin düşündüğünüz gibi yapıcı ve kalkındırıcı olarak kabul etmektedir. Saî olunuz. Hürmetler ederiz.

İstanbul Cam Sanayiî İşçileri Sendikası

Çibali Şubesinin varlığını inkâr eden körlere cevap

Sait Buz diyor ki:

Geçenlerde bir İşçi arkadaş bana burada Sendika yoktur, dedi. Doğrusu ürüldüm. Ben onun bu sözüne istinaden (var) diyorum, ve (vardır) Varlığımı idda ettiğim Şişe ve Cam Sanayiî Sendikasının Cibali Şübesinin Cibali Cam fabrikasının hemen bitişiğinde küçük ve olsa varlığı büyük olan bir binasın (var).

Kapısının üzerinde körlerin göremiyeceği, okur yazar olmayanların okuyamıyacağı, küçük olmıyan bir tabelası (var)

Cam madeninin mayi bulunduğu fırın karşısında alın terî dökerek kazandığı paradan bu şübeye aidat veren Sanatkâr üyeleri (var) İstirahat saatlerini feda ederek bu Şübenin

(Devamı 4. sahifede)

Çubuklu Cam Fabrikasında Mümessil Seçimi yapıldı

Çubuklu Cam Fabrikasında çalışan İşçiler, yaptıkları me messil seçiminde yeni mümessillerini seçmişlerdir.

Seçim, diğer senelere nazaran daha canlı ve heyecanlı olmuştur.

Neticede: Sendikacı arkadaşlar mümessilliği de ele almışlardır.

Kazanan mümessiller şunlardır.

Hilmi Han, Hasan Sertel ve Şükrü Yıldırım.

Cam—İş: Yeni mümessillerini tebrik eder.

Primin bütün İşçiye verilmesi tahakkuk edecek mi?

İş yerimizde bir çıban başı olan prim meselesinin bu güne kadar bütün İşçiye teşmil edilmemesi İşçiler arasında dalma bir ütünü ve huzursuzluk yaratmaktadır.

Bir İşletmede, istihsal üzerinden verilmekte olan prim, istihsa edilmeden, bütün İşletmeye bağlı servis İşçilerine verilmelidir. Sosyal adalet ve umumî kaldelerde bunu amildir.

Bu güne kadar gelen Ü. Müdürlerin hemen hepsi az, çok bu mesele üzerinde uğraşılar ve çalıştılar. Fakat hiç birisi prim meselesini halletmek, İşçiyi ele değil, İşçiye oyalama siyaseti takip ettiler.

Öğrendiğimize göre Ü. Müdürümüz Şahap Kocatopçu, prim meselesini top yekûn halletmek satkile bir komisyon teşkil ettirmiş ve komisyon çalışmalarına başlamış

Temennimiz, bu mesele komisyonlarda uyumasın, tahakkuku bir an evvel sayın Kocatopçudan beklemekteyiz.

(Devamı 4. sahifede)

Viyana'da Hür İşçi Sendikasıkonfederasyonu 3 ncü kongresi yapılacak

Hür Dünya İşçileri Sendikası konfederasyonu önümüzdeki günlerde Viyana'da toplanacaktır. Bu kongreye, aldığımız bir haberre göre Yunan İşçi delegeleri bu sefer de Kıbrıslı Yunanistana ilhakı hakkında bir takrir vermek suretiyle müzakere açılmasını sağlamak yoluna gidecekleri söylenmektedir.

Türk - İş Konfederasyonu bu kongreye henüz kza olmadığı için müşahid olarak davet edilmiştir. Hükümetimizin müsaade edip etmeyeceği İşçi muhitlerinde merakla beklenmektedir.

Siyasi bir milletlerarası meselesi olan Kıbrıs dâvası mezkûr kongrede müzakere edilecek olursa hükümetimizin müsaadesiyle müşahid olarak kongreye İştirak etmek delegelerimiz Milâno'da olduğu gibi bu husustaki Türk İşçisinin görüşünü bir daha tekrar edecekleriine emin bulunmaktayız.

Kıbrıs Türktür Cemiyeti

Kıbrıs Türktür Cemiyeti General Kurulu 27.4.955 günü M. T. T. Birliği binasında memleketin her tarafından gelen delegelerin İştirakiyle toplanmıştır. Kongreye Paşabahçe şubesi adına Nevzat Şeker ve Hasan İşkeçeli İştirak etmiş ve yapılan İdare Heyeti seçiminde müteşebbis heyet tekrar seçilmiştir.

Kongrede okunan faaliyet raporunu aşağıda veriyoruz.

Muhterem kongre delegeleri, Bugün, emil dâvalarımızın başında gelen Kıbrıs meselesilerini uhdesinde toplayan Kıbrıs Türktür Cemiyetinin bu ilk genel kongresinde akdetmiş bulunuyoruz. Bu münasebetle kongreye katılan tekmil delege arkadaşlarımızın hürmetle selâmlarım.

(Devamı 4. sahifede)

Sağlık Bahisleri

SITMA

D. Tarık Kıratlı Dispanseri Dahiliye Mütehassısı

Malaria, Paludisme isimleri ile tanınan nöbet tarzında gelen ve dünyanın her tarafında görülen intanı bir hastalıktır. Mal oria (ağır hava) demektir. Fakat hava ile hi çalâkası yoktur. Hastalık (Plozmodi) denilen Protozitlerden meydana gelir. Geçişti Plazmodiorin tenkit ettiği bir Protozooı hastalığıdır.

Tarihçe: Hippocratı zamanından beri malûm olan bir hastalıktır. Sıtma insanlığı kemiren en büyük felâketlerden biridir. Hindistanda senede 100 milyon kişi hastalanır ve bir milyonu vefat eder. Bütün dünyada senede 2 milyon kişi ölmektedir. 1880 senesinde Cezayirde askeri hekim olan Yaneran sıtmayı bir askerin kanında eritrosit (kırmızı kürecez) ler içinde bir takım Pigmentler görmüştür. bunların sıtmayı yapan (Plazmodiler) olduğunu meydana çıkardı.

Sonraları bunların çeşitleri bulunmuş ve nükayet İtalyalı Grossi ve İngiliz Manson Plazmodilerin aşınıcı sinekleri ge tiğini ispat etmişlerdir.

Etyoloji: İnsanda sıtmayı ten bit eden amil (Plazmodi) lerdir

4 türlü Plozmodi vardır:

I — Plozmodium Vivax

II — " " Malaria

III — " " Falciparu

IV — " " Onale

Hastalık (anaphele) denilen bir sivri sineklerle geçer, bunlar yatan hastalığı nakil etmek değil, Porozite olgunlaşması için barınma hizmetini de görür. Plozmodi; Protoplazma ile bir yapıdan ibaret bir Parazittir. İki tarzda inkişafı (evolution) u vardır.

I — Cinsiz: Evolution sıtma insanların kanında olur.

II — Cinsli: Evolution anofel denilen sinsi sineğin karnında olur.

Evolutionun gerek sinek, gerek insan kanında ne gibi sofhoçe geçirdiğini burada ilmi olarak izah etmek ve bir çok isimleri zikir etmek lüzumsuzdur. Yalnız, şunu söyleyelim ki sporozoitler doğruca kana karışarak enfeksiyonu tevlit ederler.

Sirayet: Plozmodileri insanlara nakil eden ara hayvan sıtma nakil eden ara hayvan sivri sineklerdir. Sivri sineklerin yalnız (anofel) cinsinin dişileridir. Külleke denilen adi sineklerin rolü yoktur. Her iki sivri sineğin bu farklar vardır: Anofellerin kanatları benekliidir. Kanatlarında mail- dir. Sürfeleri şu sathına paralelidir. Yumurtaları dağınıktır. Başlarındaki Lamise ve hortumları müsavidir. Halbuki kuleklesrde bunların tamamen aksine kanatları beyaz, lamieler hortumdan kısa, kıpırmaları salta paralel, sürfeleri suyun sathına mail, yumurtaları topluı gömeler halindedir. Anafeler yumurtalarından sağun bir hale gelmesi için sıcak mevsimlerde 8 — 10 gün, hava serin olursa 2 — 3 hafta geçmesi lazımdır.

Anofeller uzağa ve 100 metre yükseklige uçabilirler, fakat nakil vasıtalarına konarak en uzak yerlere gidebilirler. Anafeln erkekte olabilmesi için kanında gamet taşıyan bir insanı sokması, lâzımdır. O halde anofellerin bulunduklu n mahallerde insanların mesken olmasını lâzımdır. Fakat bazı müellifler insan bulunmayan topraklarda da sıtma olabileceğini ve bazı ülkelerde insanlarda bu görüş doğru değildir. Meskûn olmayan yerlerde Patojen anofeller pek çok vardır. Bu da sıtma olduğu kadar gülümesiftir. Kış mevsiminde anofeller sonk tesirile, tohumlarını gaip ederler. Yez gelince tekrar insanlarda yaşamaya ve sıtma salmalarına hastalığı alır ve başkalarına geçtirler. O halde dirüs deposunu insanlar teşkil ediyor demektir. Kaide olarak diyeilli- ğimiz gibi ara hastalığı için anofel bulunmadıkça malaryanın insanların yanında bulunmak hastalığı geçirmediği gibi, kanlarında sıtma parazıtı olmayan insanlar olmadıkça anofellerden de korkulmaz.

Anofeller insanları ekseriya gece ısırır, hortumunu batırdıktan sonra kan emer ve salıverdıkten sonra, kanı artmasından dolayı, sporozoitleri insana nakil eder.

Faydalı toplantılar

Türkiye Şişe ve Cam Fabrikalarının tam çalışması, çalışanlar ve çalıştırılanlar arasında iyi bir ahenk kurmayı devam ettiren faaliyetleri müsbet olmaktadır.

Evvelce konulan teklif kutularının iyi neticeler verdiği müşahade edilmektedir.

Nisan ayı başında Umum Müdürlüğünün yönünün işürkiler, Fabrika Teknisyen, Ustabaşı ve Postabaşılardan teşekkül eden bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıdan bir ayın ile umumi toplantı yapıladık ve ileride daha da gümülendirilecektir.

Müessesenin Rasyonal çalışmasını ve mensupiar arasında samimi ve işbirliğini kuvvetlendirecek bir gayre gülden toplantı genişi bir alâka uyandırmıştır.

7 Mayıs Cumartesi öğledan sonra yapılacak ikinci toplantıda İşletme teşkilâtları Organizasi ve idari «epheterle ilgili bir çok konuşmalar olacaktır.

Bu arada Prinim bütün işçye teşmili mevzuu da teklif ve münakaşa edilecektir.

Cam-İş: Müessese idarecilerini ve arkadaşlarımızı bu hareketlerinden dolayı tebrik eder.

Medenî ve ahlâki bilgiler

IV

SELÂMLAŞMAK

Selâm, yermek terbiyenin açık bir nişanesidir. Selâm, yalnız bir dilek, tanıyanlara mahsus değildir. Bazı ahvalde yeddigerini tanımayan bir çok sıtmaların da birbirlerini selâmlamas ıcabeder. Selâm, yermek zahmet ve masrafsız olarak yapıldığı için bunu esirgemek abestir. Çünkü; terbiyenin mahsulü addolunan selâmın iki olunmaması nezaketsizliği gösterir. Verilen selâm, karşınızdaki şahsın mevkii iştimal ve memuriyetine ve sonra da bulunulan mahalle nazaran değişerek yapılmalıdır.

Kadın ve erkek selâmlaşırlarken erkeğin vücudunun belden yukarı olan kısmının vekyahut yalnız başının hafifçe öne doğru eğilmesinden ibaretir. Buninhnayı erkekler, kadınlardan fazla gösterme lidirler. Her kadın selâm vermenin terbiye ilah olduğunu bilmeli ve mukabelede kusur etmez. Bu hale itimad edenek kendilerinden mazeretlerini takdiren siyaddi eşbede bekleyemeldir.

İki erkek birbirlerini selâmlarken başlarındaki şapkayı çıkararak selâmlarlar. Bir el arkadaş ve bir el cepte iken selâmlaşmak ayıptır. Şapkasını çıkararak selâm veren bir kimsenin ve'ev kendinden büyük elini vermesinde selâmın sıhmak da s yıptır. Arkadaşlık, abıbaplık, akrabalık veya hem akran gibi mustesna hallerde her iki: de bu şekilde yeddiğrini selâmlıyabilirler. Fakat umumiyetle selâm, şapka çıkarılarak verilir.

Bundan başka; topluluk ifade eden ordueyi, kütüphane, gazino, kahvehane ve buna mıhmasil yerlere girildiği zaman şapka çıkarılır ve heyeti umumiye selâmlanır. Bu gibi yerlerde kimseden mukabele beklenmez.

Karşı yanında olarak gıden kimse için rütbe ve mevki bakımından olamaz. Bu takdirde karşı yanında olan kimsenin selâmlanmasına ve gelir.

REVERANS

Yalnız balo müstesna olan üzere diğer yerlerde bayanlarınn reverans yapmaya hemen terkedilmiş gibidir. Bir kaç kadınlar reverans; sadece bir kaç kadınlar reverans yapar. Reverans yine reverans olmakla beraber etmek mecburi olduğu ebbunu, tarzı edasına göre ifa ederler. Erkekler reverans yıcutlarının belden yukarı kısmı öne bükmekle yaparlar.

EL SIKMAK — MUSAFİRİ

El sıkmak, ekseriyetle olmıa terfik edilerek selâm vermenin mütemmimi telâkki olunan bir dostluk eserdir. Kimumilleşmiş ve bugün bir ikm halini almıştır. El sıkmayı lazımı, dostluk bağlığındaki vekıyet veya ne f'a. bir nişanı addederler. El sıkmak pıyalı, la değil, tamamiyle eli uzatmakla ve daima sağ el ile yapılır. Bir tarafa mıyalı olmakla lacağı zaman, çayet sağ elde bir şey bulunuzsa, onu sürate sol ele vermelidir. Eğer sağ elde bulunan şeyi tevkıfetmek kabil olmazsa, beyanı itizarla beyber sol el uzatılabilir.

Uzatılan elin hafifçe dokunmak suretiyle sıkılmıştır. Kadınlar serbestçe almalı ve eller kavuştuktan sonra elini uzatan kimse, kendisinin evvel yine elini çekmelidir. Verilen el ne müddet avuçu içinde tutmalı muvafık değildir. Bilhassa yıldırıme sonra ve bir rıhta iş bağlı olmayan şahıslar için bu hal, pek çirkindir. Hele kadınların elleri el sıkışma esnasında çokça tutulmamalıdır. Kışlaştığınız bayan evli ve hıhassa aile dostunuz ise, o bayanı eli öpülür ve essen bayan eli öpülmez. Bu kıyılıdıgınden uzatır. Bayan bu hareketi yapmadığı takdirde ark kedişinden yapmağa kalkışmayınız. Bunlara riayet tetmeyenler, mağeret âdâbına hürmetsizlik göstermiş olurlar.

El sıkma esnasında bilekler hemen omuzlara yakın gösterilir. Göz'er hizasına kadar çıkarmak veyahut dirseğini çeğel vaıiyetine getirmek ayıp olur. İtidali kaybetmeden hâli tabiî ve serbestcl dıresinde yıpılan el sıkma mahalli ayrılır.

Erkek, hıçbir vakit bir kadına ilk defa olarak el uzatamaz. Bu

(Devamı 4 nci sayfada)

Tarihi Sahip Molla Yalısı yıktırılıyor

Paşaahçe Şişe ve Cam Fabrikalarının mali kıymetlerini, eski Adliye Nazırlarından sahip Mollanın yalısı bu ay içinde yıkılacaktır.

Ahşap ve köhne bir halde bulunan bu binanın yerinde ve biraz geride yeni bir bina yapılacak bu binа Müdüriyet dairelerı olarak kullanılacak ve Müdüriyet binası ise Lokal olacaktır.

TEŞEKKÜR

28 Kasım 1954 Pazar günü meşum bir infilâk neticesinde 3 de büyükçocuk vefat etti oldu. İşçiye, her akıntıdı anlarında yetiştiği gibi, bu anda da sendika elini bizlere uzattı. Babamı Şükrü İstirahatçahına kadar götürdükten sonra, bugüne kadar da bizlerden hiçbir maddi yardımını esirgemedi.

Bu vesile ile sıkıntı üzere bir şehit ailesi Sendika Başkanı Hasan Turkaya, Şahap Kocatopcu sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Merhum İdris Lükçe'nin Refıkası Selime Lükçe ve oğlu Niyazi Lükçe

İşçilere giyim eşyası dağıtıldı

Her sene olduğu gibi bu, yıl Şekerbayramın yaklaşımı si münasebetiyle İstanbul Şişe ve Cam İşçisi Sendıkası, İşçilere, ailelerine ve çocuklarına giyim eşyası teyi elmişlir.

Yirmi bin liraya, aşan giyim eşyaları işçiler, arasında memuniyet varatmıştır.

Halen Sendikamızda bu binada bulunduğundan başka bir yere nakledilmesine ihtiyaç Sendika kendine ait bir bina inşa edecektir.

Beykoz Deri ve Kundura İşçileri Mümessil Seçimini yaptı

Beykoz Deri ve Kundura İşçilerinin 25.4.955 günü yaptıkları mümessil seçimleri çok he yecanlı geçmiş olup; neticede seçimleri kazanarıların hepsi de sendikacıdır.

Emin Akıberan 924, Ömer Çe lik 717, Süleyman Caymaz 702, Nevzat Yılmaz 669 ve Abdullah Mergen 627 reyle mümessil seçilmişlerdir.

Altın fiatı düştü

Ön gün kadar evvel çıkan bede ya ıthalât kararnamesi hükümetce verilen bir karar üzerine yürürlükten kaldırılmış - tır. Bu kararnamesi nıptalı üzerine altın ve döviz fiatları dünyasada birdenbire düşmeğe başlamıştır. Bir kaç gün evvel 67 liraya kadar çıkmış olan cum hurıyet altını 61 liraya, dolar 10 li liradan 820 kuruşa, İsviçre Frangı ise 234 kuruştan 205 kuruşa düşmüştür. Günlerden beri piyasayı sarsıntı eden nıhayet sirleri gorülen karanmanenin yürürlükten kaldırılması piyasa da büyük memnuniyet uyandırmıştır. Esasen evvelce muntazam iş gören tacirlerle Ticaret Odası erkânı bu için yürüyemiş yeceğini ve fiatların bir mıktar daha artmasından başka bir netice vermiyeceği kanatini izhar etmişlerdi.

"B" MALI

Yazan: Nevzat Şeker

Bir mahallenin ortasında, yıkılmak üzere olan bir binanın yanı sıra, bir kaç kat daha yükselmiş, yeni binalar, bu binanın yanıbaşında ufak fakat temiz dösemli, pencereleri camlı ve perdeli bir kahvehane. İşte bu ralar Mehmet Sakip Yerhakı'nın cam imalâthanesidir.

Mehmet Sakip'in cemaziyelevvelinde yıkılmamı bıraz can acıkıcı olur. Onun eskiden vergi memurluğu, harp içinde karaborsacılıkla yaptıkları, ortak olarak açtığı bir odun deposunda ortağına atılığı kazak yüzünden adamcağın kahrederek dıdığı günü söylerler. Mamafih o bunların asıasız olduğu iddiasındadır. Bırak kısmı o aslıet ve zengintiğin kendisine bahsdan teye rüs etliği iddiasındadır. Geçenlerde şıştı bir işçi bu binanın için daha dûne kadar Sümerbank'la karaborsacılık yapıyordu dedi. Her neyse kimsenin aşağılıklarına bakmadan bu dikodu yapmak doğru olmaz.

İşyerinde Mehmet Sakip'in güvendiği iki insan vardı. Bunlardan biri adı olabaşı Murat, diğeri de hesap ve yazı işlerine bakan Nuri efendidir. Murat; bilhassa akort çalışanlarını maldan çalmaktan men'e çalışmasına ve iş karşılığı hususlarında ve iş kazanmın kazanmak kazalarını yakalamak ve tatlık etmek halterinde ehıdır. Arasıra ikıdıdın bir olup aşağılıkmadık oynadıkları da görülmemiş iş'ederler değildir.

— İş yerinin içi ve çalışanlar —

Mehmet Sakip Cam İmalâthanesinde resmi kayıtlara göre elli işçi çalıştırır. Fakat hakikatte işçi sayısı aşağıdan aşağı düşmüş gidilir. Sigorta, vergi delaverelerı, ücretin kıldem sahibi olmasına gibi kurnaz düşüncelerile muvakkat yahut kaçak namı altında bir kısım işçiyi istıdhem ederler.

İmalât kısmının ilerı gelen aımalarından madenci (1) Cahit, ayırma ve ambalâj kısmında da bulunan işçiler arasında tanınmış ve hak arama bahsinde temayüz etmiş işçilerdir.

Madenci Cahit, Şüler ustası (2) olmadan evvel madencilik yaptığı için ozamandan beri arkadaşları arasında madenci lâkabı ile anılır. Orta boylu yıl mıbeş yaşarında ağır başlı ve yakışıklı bir gençtir. Defterdar taraflarında oturan Cahidin dul annesi ile birde emekli ve tebe gıden kızkardeşi vardır. Ferhunde ile ayni semtte oturırlar. Ferhundenin babası geçen yıl Cıbıdı İnhisarcılar, otuz liç lira ile tekaüt olunca, baba ve küçük oğlan kardeşinden mülâyiklıkla ayrılmamı geçmi ve ıun üzerine kalmıştır. Yirmi yaşlarında güzel bir kız olan Ferhundeve ayıp çıkmasın diye sa do o aile efradının geçimini ödüşmesine karşı olmamıştır.

Cahid ve Ferhunda İşyerinin Sendika temsilcileridir. Cahit ayni zamanda işçi mümessili ve sendikanın şube idare heyeti reisidir.

Cahid ve Ferhunde İşyerinin Sendika temsilcileridir. Cahit ayni zamanda İşçi mümessili ve **Sendikanın şube idare heyeti reisidir.**

Cahit ilk yapılacak işçi mümessili seçiminde Ferhundenin de mümessil olmasını için fasıl- ıetle. Fakat, patron yurduna namı altında bir kısım işçiler bunların seçilmemesi için çok gayret sarfetmektedirler.

— Bir Toplantı —

(Sendika benim malımın ve pa ramın kâhyasımıdır)

Patron, Murat usta ve Nuri efendi o sabah yazıhanede o- turmuşlar konuşuyorlar. Murat, birazda heyecandan olacak yüksek sesle anlatıyor.

— Dün yine merkez Sendikasından üç kişi bir müfettişle geldiler. Epey atıp tuttular. Za bıtlar filân tanzim ettiler.

— Patron, ne bayağılık! — Banyo yeri, İşçilere elbise ve yıkakabı, Akort tarifesi Ferhundeve ayıp çıkmasın diye tar zam. Velhasıl olmuyacak şeyler ne varsa istediler. Patron, eh sen ne dedin.

— Ben mi efendim. Vallahi billahi zarar ediyoruz dedim.

— Patron; aferin. Sonra.

— Cam kırığı iki mıaline çıkıtı dedim. Soda şok. Yalnız soda işçi ayrılmasın diye yalnızdılar galiba, Soda yok diyeceğim karaborsada sattığınızı biliyoruz der gibi ters ters yıtıyıne bakıdar.

— Peki kaçak işçi çalıştırdığımızın farkındalar mı?

— Zan edersem. Kaç işçi çalıştırıyorsun diye müfettişlerı sordu. Bende elli dedim. O vakit sendikacılardan biri, burası sekzenden aşağı işçi de dıemes, bunu zabta geçelim dedi. Sonra madenci Cahit ve Ayırcı- madaki Ferhunde de eşyı ve- çene çaldılar.

— Mehmet sakip canının sıkıldığını belli etmiyerek içinden bir yıa çekti.

(Devamı var)

(12 Madensi: Şişe yapamı cam madenidi verem.

(2) Şülerci: Şişe yapan makinayı kullanan

Sendikalar Birliğinin 4 aylık çalışmaları

Muhterem temsilciler!

Geçen toplantımızdan bu yana sendikaların bugün içinde bulunduğu bir çok hayatî önem taşıyan ihtiyaçlarının üzerinde durmayı Birliğimiz vazife edinmiştir. Evvelki oturumumızda sizlere kaldırılan edilen, faaliyet programımızın dışında günün realiteleri içabı Birliğe akseden müfeferrik meseleler üzerinde bilhassa ehliyetle durulmuştur.

Memleketimizin diğer vilâyetlerine nazaran her bakımdan ileri durumda bulunan şehrimizin; işçilerini temsil eden Birğimiz elbette ki bütün fasıyletlerinde diğer şehirlerimizdeki işçi teşekküllerinin fevkinde ve ileriainde çalışmalarda ön planda olacaktır. Faaliyetlerimizi genişletmek ve onların da bu hizmeti bizlerden beklediklerini bilerek hareket etmek mecburiyetinde olduğumuzu hissederek çalıştık. Bugün sendikaların gelişmesi ve bu isim altında bizi alâkadar eden bütün meselelerin derinliğine ve genişliğine tetkik edilmesi tekâmülümüz bakımından eksem olduğunu elbette ki takdir edersiniz. Bu yolda faaliyet gösterip muvaffak olabilmemizin yeğane sırrı kanaatimizce sendikalar arasında kuvvetli birtesanüt ve sendika idarecilerinin birbirlerini sevmeleri ve istimal etmeleri ve birbirlerine samimî hislerle bağlanmaları le kaim olacaktır.

Koordine çalışmaların memleketimiz işçi, işveren ve sendikaların tekâmül etmesi, iktisadî yükselişimizin hızla ileri atılmasındaki büyük öneminie şüphe yoktur. Bu bahsetmeyi zaitmasındaki büyük öneminie şüphe yoktur. Bu bahsetmeyi zaitmesindeki ilk adım yönden sendikalara ve onların idarecilerine düşen ağır ve mesuliyetli vazifeleri müdrik olarak sizlerin bir kere daha tesnitde, samimî sevgiye dâvet ederken bugün devletimizin Orta - Şarkta büyük mevkiine muvazi işçi teşekküllerı olarak da bu bölgeden aynı durumda ayak uydurmak mecburiyetinde olduğumuzu hatırlatırken faaliyetlerimizin ücetlerini arzederiz.

A-KURULAN SENDİKALAR

1 — Binşanda kurulu sendika bulunmamakta P.T.T. İşçilerindeki işçileri sinesinde toplayacak olan İstanbul P.T.T. İşçileri Sendikası, işçilerin mücadalı üzerine Birliğimiz tarafından kurulmuş ve kendilerine Birliğimiz merkezinde faaliyet sarfetmeleri için yer gösterilmiştir. Mütebşebbis heyete derekli müdürleri gösterilmekte dir. Bu sendika ilk kongresinde birliğimize katılma kararı verecektir.

2 — İstinye iffaiye grubu da bu konuda Birliğimize müracaatta bulunmuşlardır. Bu branşta da bir sendika kurulması için çalışılmaktadır.

B - BİRLİĞİMİZE ÜYE OLAN SENDİKALAR

1 — Av Fişeği İşçileri Sendikası,

2 — Nakliyat İşçileri Sendikası,

3 — Kontrplâk ve Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası bu çalışma devresi içinde birliğimize üye olmuşlardır.

C — FAALİYET PROGRAMI ÜZERİNDEKİ ÇALIŞMALAR

1 — Çalışma Vekâleti Teşkilât Kanununun değiştirilerek bugünün demokratik inkişaflarına uygun bir hale getirilmesi için:

a) Çalışma teşkilâtının kadro ve bütçesinin genişletilmesi,

b) Şehrimiz Bölge Çalışma Müdürlüğü Kadrosunun Orta - Şark Çalışma Enstitüsü mezunları ile takviyesi için yapmış olduğumuz müracaatlarımızın sonucunu yakında elde edeceğimize inanıyoruz.

2 — İşverlerinin işçi sağlığı ve iş emniyeti yönünden tetkik edilmesinde teklif ettiğimiz işçi, işveren, hükümet temsilcimet tâbibinden müşterek komite ihdası hususu için yapmış olduğumuz müracaat neticesi kalmıştır.

3 — İş ve İşçi Bulma Kurumu ile İşçi Sigortaları Kurumunun teşkilât kanunlarının değiştirilerek bu kurumların umumi heyet toplantılarında işçi temsilcileri tarafından ileri sürülen fikirlerinde de istifade edilerek değiştirilmesi hususun daki müracaatımız müabet kalışlanmış, bu yolda Vekâlette bir komitenin faaliyet sarfetmekte olduğunu öğrenmiş bulunmaktayız.

4 — İş hayatımız ilgilendiren kanunlar:

a) Bugün başta 3208 sayılı İş kanunu olmak üzere iş hayatımızı ilgilendiren bütün kanunların islah edilmesi lâzım gelen hususları hakkında Çalışma Meclisinin almış olduğu kararlardan istifade edilmek üzere değiştirilmesi hususunda yapmış olduğumuz müracaatlar incelenmektedir. Bu mevzuda Çalışma Vekili ile Birliğimizi temsilen sıkılan sıkıştırılan vazifelarini yapmış olduklari görüşmelerde sayın Vekilin şu izahatını burada beyanla müracaatlarımızın müabet sarfettirilmesini anlatmış olurur kanaatindeyiz.

«Önümüzdeki kış devresinde Çalışma Meclisinin almış olduğu kararlardan Birlik ve Federasyonlarda gelen tekliflerden istifade etmek üzere iş hayatımızla alâkalı bir çok kanun tasarılarının Mecliseten geçirileceğini müjdeleyebilirim.»

b) Çıkarılması istenen kanunlar: Kurulumunun vermiş olduğu bir kararla 20 şubat 955 pazar günü birlik merkezinde üye sendikaların iştirakiyle bu konuda yapılan toplantıda ötedenberi üzerinde durulan grev kanununun bir an evvel çıkarılması hususunda bir kampanya açılmış olduğu malûmuzdur. Birliğimizin bu faaliyeti bütün Türk sendikaları üzerinde müsbet bir tesir bırakarak takdirle karşılanmıştır. Bu toplantımızdan sonra Ankara İşçi Sendikaları Birliği, Ege İşçi Sendikaları Federasyonu, İzmir İşçi Sendikaları Birliği ve Cumhuriyet İş Federasyonu ile diğer bir çok birlik ve federasyonlar faaliyet gösterrek birliğimizi desteklemişlerdir. Grev Kanununun ne zaman çıkarılacağı hususunda Birliğimiz başkanı, vekili ile genel sekreterleri, Çalışma Vekili ile yapmış oldukları bir görümede, adı geçen kanunun önümüzdeki kış devresinde Meclisten çıkarılması hususunda faaliyet gösterildiği vaadi alınmıştır. Türk - İş'de grevin Türk işçisine tanınması için ilim adamlarının fikirlerine müracaat ettiğini ve faaliyetimizi desteklemekte olduğunu memnuniyetle öğrenmiş bulunuyoruz.

c) İşsizlik sigortasının ihdası için İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğü yabancı mütehassısları davet edip fikirlerinden istifade etmek üzere bu yolda bir kanun tasarısının hazırlıklarına başlandığını müracaatlarımız neticesinde öğrenmiş bulunuyoruz.

5 — Sendika ve sendika idarecilerine baskılar

Son zamanlarda bazı işverenlerin sendika ve sendika idarecilerine yapmakta devam ettikleri baskıları Birliğimiz ürnemle takip etmiştir. Hükümetimizin sendikalar üzerindeki iş müeyyidesinin kaldırılması da bu u işverenlerin hareketlerini bütün İşçi - işveren mühitlerinde hiç de iyi karşılanmamaktadır. Bizler bugün yeni yeni gelişmekte olan Türk sendikalarının inkişafı için müşterek bir çalışma sistemi takibini isterken bu işverenlerin kanunlarımızın boşluklarından su iniyetle istifade etmek suretile takip ettikleri bu baskı ame liyesinin nefrâtı umumiyeye duyuyurmak vé kendilerini ikaz etmek maksadiyle 2 âmisan 1955 pazar günü saat 10 da Taksim meydanında bir açık hava toplantısı yapmağa karar verdik. Bu hususa alâkalı seçilen bir komite faaliyetine devam etmektedir.

6 — Asgari ücret meselesi

Memleketimizde bütün iş kollarında asgari ücretin tesbiti ile tatbiki için yapmış olduğumuz müracaat semeresiz kalmuş olduğunu biliyorsunuz. Bu konu şehrimiz iş kollarında tesbiti ve tatbiki cihetine gidilmesi ve cezai müeyyidelerin ağırlaştırılmasi için Vekâlete müracaatla bulunmuştur. Neticeye intizar edilmektedir.

7 — Sendikalarla ilgilenme

a) Üyemiz bulunan sendikaların kuvvetlenmesi ve aynı zamanda kurulu olan diğer sendikalarla birleştirilmesi hususunda çalışmalar yapılmaktadır. Bu cihet nazarı itibare alınarak, ke de tanzim edilmiş bulunmaktadır. Üzülerek görmekteyiz ki bazı iltirazsa zebunları sendikaya girmemiş ve ayrı sokmak ve parçalayıcı harekellere teyessül ederek, bu ihtirazsanı istanim etme cihetine gitmeleri hususunda tarafımızdan dikkatle takip edilmektedir. Hülyalarımda muvaffak olamayacaklarını kanı olduğumuz bu kimseler iş arkadaşlarımın yakın bir gelecekte layık oldukları derecelere varecek ve onları tek bağlarına bırakacaklardır.

8 — Türk - İş'in kuvvetlenmesi için sarfedilen faaliyetlerimiz

Türk sendikalarının on bü yük organı bulunan Türk - İş'in her cihetten kuvvetlenmesi için birliğimiz ve onun üye sendikaları arasında bulunmuş ve bu konu etrafında üye sendikalarla istişarî mahiyette bir de toplantı yapmıştır. Bizlere ilgisen vazife sendikalarımızın üyeleri bulunan işçi arkadaşlarımızdan sendika aidatını nasıl istiyorsak Konfederasyona da o şekilde aidat tasbhiitlerini yerine getirmek hususunda çalışmalarda bulunmamız icabetmektedir.

9 — Sendikacı yetiştirme semineri

Sendikaların tekâmülü evvel emirde kültürel sahada inkişafına kaim olacağına inanan Birliğimiz sendika idarecilerini bu yolda yetiştirmek gayesiyle devamlı surette şehrimizde faaliyette bulunacak bir seminerin açılması hususunda İş ve İşçi Bulma Kurumu ile bu yolda seçilen bir komite faaliyet halindedir.

10 — Ölen işçilerin kadın tazminatlar meselesi

Ölen işçilerin kadem tazminatlarının varislerine verilmesi hususunda müracaat etmeden evvel takip edilecek hatt, hareket hakkında hukuk müşavirlerimizden dokümanı ihtiva eden esbabı mucibeli olarak bir beyan etmeleri istenmiştir. Neticeye göre hareket edilerek tarafımda işçi mebuslarımın bu hususta kanun teklifinde bulunmaları istenecektir.

NETİCE.

Muhterem temsilciler!

Faaliyetlerimizden bazı özetleri arzetmiş bulunuyoruz. Tavsiyelerinız ve direktiflerinizi önümüzdeki çalışma devresinde bize rehber olacaktır. Dileklerinizde taşıdığınız vazifelerin ehemmiyetini müdrik olduğunuza inanarak samimî tenkid ve tekliflerinizi bekleriz.

Hürmetlerimizle

YÖNETİM KURULU

İyi randıman vermek için modern edavat lâzım..

Yazan: Lütfü Ak

Normal bir çalışma ile istenilen randımanı vermek için modern edevata ihtiyaç vardır. Bu mühim edevatı temin etmek için de işe gelen bi rusta evvelâ gün lük imalât programına bakar, yapacağı malı öğrenir ve hemen o mala göre lüzumlu edevatı temin eder ve iş saatinde normal çalışmasına başlar.

Fakat bu lüzumlu edevatı yapmak için bir çok mühim maddelere ihtiyaç vardır. Usta, bunları postabaşından ister. Meselâ amyanti bezi, amyantipi, amyant kâğıdı ve fonga çeliği. Bir camcının normal çalışması ile vereceği randımanı bunlar sayesinde olur ki, bunsuz bu bunları bulmamız çok zor.

YÜkarıda saydığım bu mühim maddeleri müessese haricinden dövizle temin ettiği malûmdur. Son zamanlardaki döviz darlığı yüzünden temin edilemmiştir. Amma karabersada ve hazı yerlerde bulunması mümkündür. Şöyle ve bardağı tutmak için maşa lâzım. Çünkü acıktır. Maşanın şişeyi tutmasa için amyant ipi ile sarılması lâzım ve bu ip sayesinde şişe düşmez. /çinin eli de yanmaz. Maşa üzerinde şişenin dipleri çalışmasına ve de amyant kâğıdı kullanılır. Sağutmaya sevkedilen malların ağzededen çatlamaması için de çubuklara amyant bezi sarılır. Imâlâtta çok büyük rolleri olan bu maddelerin bulunmaman randımanı akaatmakta, imâlât hatâsının çıkmasına sebep olmaktadır. Müessesenin haricten ve karabersadan temin edemediği, belki de pahalı olduğu için almak istemedi. amyant ipini Goblede kesiciilerden bir işçi arkadaş İstanbul'dan kendi parası ile satın almıştır. Demek oluyor ki işçi iyi randımanı vermek için elindeki imkânları esir gemiyor. Fonga çeliğine gelinte, bir madencinin iyi maden verebilmesi fonganın da iyi ve sağlam olması lâzım. Eskiden kullanmakta olduğumuz çelikler en az altı ay ateşe dayanmakta idi. Bugün kullanmakta olduğumuz çelikler ise bir ay zor kullanmakta ve çok kısa oldukar için furnin sakkalıdan kayıp yerlerinden kesilmektedir. Bu yüzden de bir tezgâhın iş yarım saat aksamaktadır. Goble servisi için çok mühim olan bu maddeler her ne bahasına olursa olsun müessese almaktan çekinmemesi lâzımdır. Çünkü iyi randımanı vermek için modern edevata ihtiyaç vardır.

Bu ne şaşkınlık böyle!

İki zifaf gecesini atelde geçirmek zorunda kalan yeniden evlenen kasabalı kara - koca, bu geceleriniz vahim bir yanlışlığa karşın etmişler!

Kocası, otel odasında yapayalnız kalmış, yeni karısı da ilk gecesini yalnızlık yaşırmak yüzünden başka bir bekârın odasına geçirmek kazasına kurban gitmiş!

Bir de sarhoşların şuurlu hareketlerini derler, bu şuur bozukluğu değil de, yâ ne?

Böyle şaşkınlığa ağlamak bile para etmez!

Kaderle oynayan adam

Hani bir şarkı vardır, güzelin çevresi kalabalık, çirkinin ise bombaş ölüm olduğunu terennü eder.

Birinci, yani güzelin sadeti demek sayılan o kabahatle ile, ötekinin, yâni çirkinin ölüktü olan temhalık, artık musavi ölçüye gireccekmiş!

Zira bir adam, kader ile cengeye girdiği, Çirkin kadın diye bir şey bırakmuyacakmış.

Oldu olacak, biri de çıkın, zaman diye bir şey bırakmasın, hepimiz bir ezan taze, hepimiz cümbür cemaat güzel olup çıkalım diye bu yazı kaleme alınmıştır.

(Devamı 4. sahifede.)

Kıbrıs Türktür Cemiyeti

(Baş tarafı 1 de)

Cemiyetin kuruluşu:

Muhterem arkadaşlar,

Cemiyetimizin bugün aylık faaliyet muhasebesini yapmadan önce Kıbrıs Türktür Cemiyetinin teşekkül safahatının izahını faydalı bulmaktayız.

Senelerdenberi muhtelif mahaleler kesteden Kıbrıs meselesi hepinizin malûmudur. Ancak nerede geldiği aşikar olan Kıbrıs Rumlarının tahrikleri neticesi ve buna alet olan Yunan hükümeti, aramızda mevcut her türlü dostluğa rağmen, resadiyen İngilizlerin elinde kalan Türk Kıbrıs'ta bak sağlıklı olduğunu iddia ederek adanın Yunanistana ilhakını temin maksadıyla Birleşmiş Milletlerde olarak Birleşmiş Milletlere intikal ettirmişlir. Bu hususta 20 Ağustos 1954 te Kıbrıs meselesinin Birleşmiş Milletler gündemine alınıp alınmması görüşülecekti. Bu durum Kıbrıs mevzuu etrafında henüz resmi bir görüş ve hazırlığı olmayan memleketimiz aleyhinde teecili edebilir, bu suretle de diğer kayıplarımız arasına Kıbrıs da karışabilirdi. İşte bu sıralardadır ki, her hareketlerini takdir ve tervip ettiğimiz T. M. T. F. de Genclğin Avrupa Kampanyası Türkiye Sekreterliği tarafından Avrupa Birliği mevzuunda kampanya açılmış ve bu kampanyaya da Anadolu gazetelerini nsahip ve basyazarlarını davet edilmişti.

Kampanya çalışmalarının hemen ilk gününde Avrupa Birliği mevzuundaki çalışmalarımız geçmesini evvel Kıbrıs meselesinin görüşülmesi teklif edilmiş, bu teklif şayet cazip görülerek T. M. T. F. Kıbrıs Heyetinin bir toplantı hazırlamak üzere hareketle istenmiş idi. 22 Ağustos 1954 te tekmil İstanbul ve Anadolu gazete sahip ve basyazarlarının yanılmış, ayrıca bu toplantıya ayrıca, gayri siyasi tekmil dernek ve partilerin mümessilleri davetlumiştir. Toplantıda Kıbrıs davasının bütün safahatı gözden geçirilmiş, Kıbrıs için takip edilecek yol tesbit edilmiştir. Üç dilecek yol tesbit edilmiştir. Üçüncü bir toplantı ise yevmiye Heyetinin bu komite tarafından tedavi de ayrıca karar altına alınmıştır. Bunun için de evvelce Vekil, yazı Karaağl, Ahmet Emin Yalman, Hikmet Bil, Hüsamettin Canözürk, Güreşan Keten, Zekai Sonmar, Kâmil Onal, Orhan Birgit komiteye seçilmislerdir. Gayri resmi sekilde tesekkül eden komite Türk umumi efkârı ile Kıbrıs'ta dair noktaisnazarını bildirmek istemiştir. Vâkıa 20 Ağustos 954 Ağustos 954 gündü. Fakat kilâvetinde Başvekil tarafından bakıl edilmiştir. Bu görüşme sırasında Devlet Vekili Mükerrem Sarol, Hariciye Vekili Fuat Köprülü, Maliye Vekili Hasan Polatkan da hazır bulunmuştur. Bu toplantıda Başvekilin konuş malarından anlınan ilham ile bir heyevan ifadesinden başka bir şey olmayan komitenin daha esaslı bir şekilde umumi efkârı aydınlatmak ve teşkilâtlandırmak yolunta gitmesi ve bir kanunî cemiyet halini almaya fikri doğdu. Bunun üzerine Ekim 1954 ün ilk günü hazırlanan muvakkat bir nizamnamesi ile Vilâyetle mahkeme edildi. Yapılan küçük bir değişiklik ile komite cemiyete yerini terk etti. Böylece ilk mütebşebbis Heyeti Eylem Heyeti ilân edildi. Bu teşekkül etmiş olduğu bis heyet de bugün karşınızda bulunan Hüseyin Bil, Ahmet Emin Yalman, Hüsamettin Canözürk, Ali Ihsan Celikkan, Güreşan Keten, Kâmil Onal ve Kemal Demirel'den ibarettir.

Mütebşebbis Genel İdare Heyeti mesaisiyeti üzerine aldığı günden itibaren Kıbrıs davasını bütün Türk milletine temsilî karar vermiş gibi milletlerarasına propagandı imkânlarını araştırdı:

İdare Heyetimiz 25 Ekim 954 günkü içtimanda memleketin mevcut siyasi ve gayri siyasi teşekkülü içine dahil olacak teşekkül meydana getirmek gayesiyle İdare Heyeti üyelerimizden Kâmil Onal'ın Anadolu gazetelerinin mevcut Kıbrıs davasın aynın bidayetinde seyahate çıkan arkadaşımız, Konya - Tarsus - Mersin - Adana - Erzin - İskenderun - Antakya - Yaşlıdağı - Reyhanlı - Kırıkhan - Gaziantep - Kilis - Nizip - İzmir - Akhisar - Balıkesir - Muğla - Samsun - Bafra - Gerze - Zonguldak vilâyet ve kaza merkezlerinde cemiyetin şubesini açtı. İki buçuk ay kadar devam eden bu seyahaten sonra yine arkadaşımız Kâmil Onal Küçükçekmece - Büyükçekmece-Mimarsinan - Silivri - Çatalca ve Kestanelikte ürer şubenin açılmasını temin maksadıyle çalışmalarına devam etti ve buralarda da İstanbul Cemiyetimiz olmuş oldu. Burada şunu da kaydedelim ki; cemiyetimizin ilk alâkayı Kadıköyler gösterdiğinden ilk şubemiz de Kadıköyde Sarafim Sağlamelin delâliyle açılmıştır. Şunu da şükranla ifade edeyim ki; bu cam sanayiyi işçi arkadaşlarımızın umum müdür ve müdürlerinin himmet ve yardımlarıyle açılan Pavabahçe şubemizde Kıbrıs gümrük ve Balıkköy şubelerimiz Kıbrıs davasına karşı büyük hassasiyet göstermiş, bu

(Devamı 4. sahifede.)

İŞÇİ ARKADAŞ
Sendikana üye ol

CAM-İŞ

Dizildiği ve basıldığı yer: Orhan Metin ve Ortakları Yayın ve Basın Kollektif Şirketi Matbaası - İstanbul

Amerikan işçisinin kazancı

Amerikan Çalışma Vekâleti senetosunda geçen gün bir kongresma yapan işçi sendikaları başkanı Jorj Meniç «Cumhuriyetçi Ayşenhavenin, İşçiye sattıte vasati olarak ödenen 75 sentin 90 sente — 100 kuruş — İldağı tekliflini ile bulmuşlar.»

Sendikalar reisi vasati saat ücretinin 125 sente — 400 kuruş — çıkarılmasını istemiştir. Sendika reisi şeber olarak konu göstermiştir. Amerikan Çalışma Vekâleti 1951 senesinde dört kişilik bir ailenin geçinmesi için senede 3500 dolara — 10.500 Türk lirasına, ayda 900 liraya — ihtiyacı olduğu şeklinde bir istatistik neşretmiştir.

Ayrıca sendikalar reisi haftada 40 saat olan çalışma müddetinin haftada 30 saate - günde 5 saate - indirilmesini istemiştir.

Not: Amerika Türkiye'den daha pahalı ve çalışma şartıları daha zor bir memleket değildir. A. F. P. Ajansı

Federal Sendikalar birliği Reisinin istediği ücret medenî bir insanın bütün ihtiyaç ve ihtiyat mebliğini ihtiva etmektedir. Durum bizce.

Paşabahçe Tekel İşçileri Yapı Kooperatifi Kongresi

Tekel Paşabahçe işçilerinin kurdukları yapı kooperatif İlk Umumî Heyet Toplantısını 16. Nisan - 1955 Cumartesi günü saat 14.30 da Fabrika lokallerinde yapmıştır.

Kongre, müteşebbis heyet adına İsmail Çağlar tarafından açılmış. Yapılan divan seçiminde Başkanlığa Nevzat Şeker, Baş. Vekililiğine Cevdet Anlı getirildikten sonra, kurulup derneşine ait mali ve idarî raporlar okunmuş ve kabul edilmiştir.

Samimi ve olgun bir hava içinde geçen kongrede idare heyetine İsmail Çağlar, İbrahim Yıllar, Orhan Dilek, Satıh Yüzür, Ahmet Açıkgöz, seçilmişlerdir.

Çaş-ış: İdare heyetini tebrik ederiz ve kooperatif çalışmalarının hayırlı olmasını temenni ederiz.

Hakikat acıdır

(Baş tarafı 1 de)

dan yeğine ástedığım çalışanları tahdir etmeleridir. Kanun, vicdanları olmalıdır İşçilerin bugünkü ücret durumları karşısında gayet pasif hareket etmektedirler. Her şeyi umum müdür reddediyor deyip de işçilere bu şekilde cevap vermesinler. İddialarında haklı olduklarını ishat etsinler: tahdir edebilsinler bilmiyorum mübaet düşünen hiçbir umum müdür bu bakılı isteker karşısında red cevabı vermez. İkrallan bir âmir, maiyetini memnun etti gini görmek onun için en büyük mükafatı bir şekilde ifade eder. Bu şekilde olarak, maiyetinin her zaman müşkülü olduğu bir âmirin kendisinden aşağıda mülazımlar ve yeldinden gülne gelişmekte olan zanaylimize zararlarn çok büyüktür. Benim temennim sekneterdeki bu ve bu gibi müessesesinin günden güne inkişaf etmesidir. Düşüncelerim tamamen samimî olup Yeğine ve umum, mekânzma başında bulunan elemanlarını da benim gibi düşündüğü günleri görmektir.

Sonu izmim olarak Cibali'de Sekerleyeceğim.

Ve devam edecektir.

Kıbrıs Türktür Cemiyeti

(Baş tarafı 3 de)

yolda kendilerinin ve Kıbrıslıların hususu kemali ciddiyetle başarmışlar ve bugüne kadar en fazla yıldıklarımız olmuştur. Diğer taraftan bizzat Genel İdare Kurulu Başkanımız Hikmet Bil'in ayılışın yaptığı Eskişehir şubemiz de Kıbrıs davası etrafındaki çalışmalarda çoğu başarılar göstermiştir.

Miktarı 53 olan şubelerimiz arasında Bandırma - Çorum - Tokat - Bulancak - Gölpazarı - Ankara - Diyarbakır - Ağrı - Karamürsel şubeleri de kendilerine düşen vazifeyi basarmışlardır. En son teşekkül eden Karaman şubemiz ise Kıbrıs mevzuunda çok büyük bir ilerleme kaydetmiştir.

Muhterem arkadaşlar,

Cemiyetimiz iç çalışmalarını çok güzel bir şekilde çok ciddî ve hassasiyetle tutduğu yıllarda izah etmeğe çalıştık. Ayrıca genel merkezimiz Kıbrıs davasını bütün dünyanın nazarında daima canlandırmak amacıyle büyük küllelere kattamak 200.000 e yakın propaganda afişi ve pusnkartı bastırmış, Anadolunun her köşesine dağıtmıştır. Ayrıca küçük ebadda kağıt Kıbrıs vazifesinden de toplantılarda kullanılmak üzere bu milyona yakın bir miktar bastırmıştır. Ayrıca da yurdun her köşesine dağıtmıştır. Belki bazı gözlerek bu yıldız gösterecekler ki, Kıbrıs meyvunun en küçüğümüzden en büyümüzüne kadar mesleğimizde çok önemli olmuştur.

Cemiyetimiz, İstanbuldaki şubeleri vasıtasıyle Kıbrıs davası etrafında Balıkesir'de şubahçe - Karagümrük'te muhtelif kapalı salon toplantıları tertip etmiş ve bunlarda çok çok alka toplamıştır. Bu arada Mersin - İskenderun - Gaziantep ve Kahramanmaraş'da yapılan kapalı salon toplantılarına çok büyük heyecanlara sahip olmuş ve mahallî gazetelerden ve eğlimlek istenen haberlerinin karşı duyduğu alâkanın ölçüsüne olduğu tebeyyün etmiştir.

Geçen ay memleketimizde gelip Adana - Ankara - İstanbul - Balıkesir ve İzmir'i ziyaret etmiş olan 50 kişi eski Kıbrıslı Türk öğrenci İstanbul, Balıkesir ve İzmir'de şubelerimiz tarafından misafir edilmiş, Kadıköy şubesinde Paşabahçe şubesiz öğrencileri İstanbulda kaldıkları müddet içerisinde misafirlarımın büyük bir kısmını karşılamışlardır. Kıbrıslı öğrencilerin Balıkesirde ve Bandırmaya gelişlerinden ileri Genel İdare Kurulumuz Bandırma'da ve bilhassa Balıkesir'de öğrencilere karşı büyük bir karşılama töreni tertip etmiş ve bu vesile ile milleten Kıbrısa karşı duyduğu alâka ifade bir milîyet hassa içerisinde tezahür etmiştir. Her hususta onunla tegrikî mesaî etti. 7 M. T. P. nin tertipledi 21 K. nan Kıbrıs gününe cemiyetimiz bütün imkânlarıyle katılmıştır.

Muhterem arkadaşlar,

İçerisinde Türk kanunun büyük bir hissesi bulunan cemiyetimiz 6 ay gibi kısa bir mazıye sahip olmasına rağmen, memleket efkârına tesir etmemadnı kazanmıştır. Bunda memleket alanda da her türlü imkânsızlıklara rağmen Kıbrıs davasında sürüle 53 şubemiz açtımız. Ayrıca şunu da kaydedelim ki yurdun her köşesinde, şube açmak için müteaddit müracaatlarla karşılaşmamıza rağmen bazı mülâhazalarla bu teklere hemen cevap verilmemiş uygun bulmadık. Bununla beraber Genel İdare Kurulumuz şube sahiplerinin çoğuna bu konu hakkında hazırlamış bulunmaktadır. Ancak bu şube bu hususta çok iyiz davranmamın ve şubelerin mümkün olduğu nisbette partiler üstünde tutulmasını yeni gelecek arkadaşlara tavsiyeyi bir borç biliriz.

Bu vesile ile tanımadığımız birleyel doğrudan doğruya tanıyamıyan bakadar. Kadınlar büyüğe kendini takdim etmesi lâzımdır. Takdimlerde milleyetlik şeklinde, Ayşe, Fatma, avukat, tüccar, müfettiş, fabrikatör kaptan ve çıbı atlar. Bu şekilde yazmak bize gelişmiş yapılan tanıştırmalar çok hatalı ve yanlıştır. Takdimlerde sadece ismiyle, ad, kunu bu bilyük ad veya soyadı derin. Bundan sonra küçük ad gelir. Mesleğimizde soyadına maatteessüf henüz ehemeden kıymet verilmiş değildir. Halbuki bütün dünya medeni İmlilerleri, soyadını esas olarak kabul etmiş ve bu, bütün medeniyet seviyesinde çağırıtılar ve yine soyadı kitap ederler. (Devamı var)

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikasının Kuzu Bayramı 29 Mayıs Pazar günü

Her sene Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikalarının bir kuzu bayramı tertipledığı malûmdur. Bütün menşuıaların ıştırak ettiği kuzu bayramı neşeli ve eğlenceli olarak geçer ve muhitte büyük bir alâka toplar.

Bu yıl Ramazan dolayısıyle kuzu bayramı 29 Mayıs - Pazar günü Sultaniye çayırında yapılacaktır. Bayram hazırlıkları ilerlemiş olmakta ve bu hususta Mod. Kocatepe, hazırlıklara yardımdan bulunmasa için alâkalılara direktif vermiştir. Ayrıca Sendikamızın da her yıl olduğu gibi eğlence programlarını hazırlamağa başlamıştır.

Prim mevzuu hakkında

Bilindiği gibi prim meselesi, senelerden beri, hepimizi alâkadar eden bir mesele oldu.

Sebepleri, bir mal gahlede i-mal ediliv, ayırmaya gider, maiyan adam prim alamaz. Ayırmada o mali ayrılnlar yazıl kızlar posta başlar mutahasıslar, hülâsa, meydancusina badar hepsi prim almaz.

Fakat diğer servislerdeki elemanlar primden istifade edemezler.

Fabrikanın en mühim gelir kaynaklarından biri olan atsu ve fider makinalarıdır. Fider makinasına gelen yıldıklar bilindiği gibi tam otomatik olarak bütün tertibatı elektrik ile İşler. Makine tertibinde; otomatik konktanlarını bu sarım bozulması, ya kırılmasına sebebiyet verir, yahutta durmasına. Bu yıldızın makine çalışmaz, dolayısıyle fabrikaya ziyana sebep olur. Fider motorunun arızası yüzünden ve fabrikada tamirci gayri tehlî olmuş ve yerine yine fabrikada başka bir tertibatla yerini konmuştur. Ve görülüyorki, bu işte herkesinde primi hak etmiş oluyor.

Keza kalıp işi herzaman fider olsun, asis makinesi olsun ayrı branşta İşçe çıkarıyor, zaman geliyor başka bir şap yapıyor, bu yüzden tesviye torna atölyesindeki arkadaşlar büyük bir emek kaybı yeğdiriyorlar. Ve primden istifade edemiyorlar, İnşaat enerjik müdürümüz Şahap Kocatepe, bu meseleyi hakkaniyyle neticesinedireceğini ümit ederek beklıyoruz.

Mustafa Elsan

Sait Boz diyor ki:

(Baş tarafı 1 de)

yakta durması için azda olsa bir ferıgat sahibi idare heyeti (var).

Yok olan tek bir şey varsa bu işçi teşekkülünün yokluğunu ifda edecek daha bir arkadaş yok.

İsmail Can diyor ki:

(Baş tarafı 1 de)

lan arkadaşlarını tenkit etmek bilmem ne derece doğru olur. bizim gayretimiz ve merkezin büyük yardımlarıyla İşçi arkadaşlar şehine ufak ta olsa, yardım ve zam yapıldığının aksini kimse inşat edemez. Ben bu bakımdan yüzeen vekili sayın İbrahim Yılmaz'a idare heyeti ve Uye arkadaşlarn namına bizlere karşı göstermiş olduğu yüksek alâkalarından dolayı teşekkür ederim.

Son izmim olarak Cibali'de Sekerleyeceğim.

Ve devam edecektir.

Pasabahçe Şişe ve Cam Fabrikası Yardımlaşma Derneği

Yardımlaşma Derneği Ramazan, dolayısıyle azalarına, yağ, pirinç, fasulye ve şeker tevzi etmiştir. Gıda maddeleri İyi ve ucuz olduğundan çok rağbet görmüştür.

İdare heyeti azaların para durumlarını gösterir birer cüzdan yaptırmaya başlamıştır. Bizden İsteğinda olan cüzdanlar geldiğinde her azaya bir tane verilecek, böylece azalar alacak ve vereceklerini bileceklerdir.

Derneğe bu günlerde gürmek istiyenler çoğalmıştır. Girişmiyanlar ve herkesin aza olabilmesi imkânını verdiğinden Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikalarını menşuıarının alâkasını çekmektedir.

Ahlâkî ve Medenî bilgiler

(Başlarısıf 2. Sahifede)

kadınla bulusan erkek, kadınlara ut uzatırsa o zaman erkek de mukabele eder. Yalnız evlenme cemiyetlerinde vazifesi biyle ve sonra büyük küçüğe takdim edilmek suretiyle yapılır. Bir kadınla tanışma halinde ise (yaş farkı gözetilmeksizin) evvelâ erkek kadına ve sonra de kadınlara erkeğe takdim edilmesi lâzımdır. Bu takdim merasimi, el alma hâlinde okundu ğu şartlar dahilinde cereyan etmeli ve her iki taraf bunu nezaket ve karşılıklı hürmet esaslarına dayanarak yapmalıdır.

Bazı ehvalde hiç tanışmadığınız birleyel doğrudan doğruya tanıyamıyan bakadar. Kadınlar büyüğe kendini takdim etmesi lâzımdır. Takdimlerde milleyetlik şeklinde, Ayşe, Fatma, avukat, tüccar, müfettiş, fabrikatör kaptan ve çıbı atlar. Bu şekilde yazmak bize gelişmiş yapılan tanıştırmalar çok hatalı ve yanlıştır. Takdimlerde sadece ismiyle, ad, kunu bu bilyük ad veya soyadı derin. Bundan sonra küçük ad gelir. Mesleğimizde soyadına maatteessüf henüz ehemeden kıymet verilmiş değildir. Halbuki bütün dünya medeni İmlilerleri, soyadını esas olarak kabul etmiş ve bu, bütün medeniyet seviyesinde çağırıtılar ve yine soyadı kitap ederler. (Devamı var)

Bankamızın 1955 yılı ikramiyeleri

12 adet Apartman dairesi

250.000.— (İkiyüzellibin) lira para ikramiyesi

Ayrıca:

Gurup mevduatı hesabı açanlardan her 100 kişilik gurupta 25 kişiye mutlak isabet.

1 kişiye yatırdığı paranın 3 mislî.

24 kişiye 100 ve 50 şer liralık ikramiye

Gurup mevduatı olanlar da 150 lira esasına göre apartman ve para ikramiyelerine girerler.

— Her 150 liraya bir kur'a numarası

TÜRK TİCARET BANKASI

Hevesle çalışıyor!..
250 gr. SANA tekel kalıbında
Sana
Kahvetlik margarin